

DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticias y Anuncios
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Barcelona: 12 ptes. al mes
Ext. 10 ptes. al mes
Unió postal: 10 ptes. al mes
Paquet de 30 números: 30 céntims.

La Veu de Catalunya

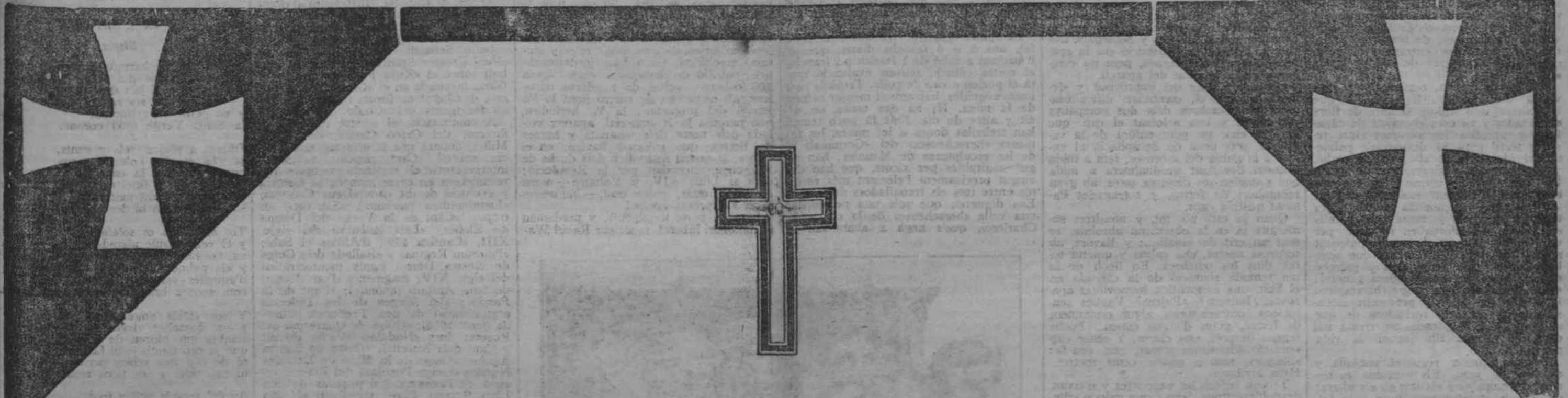
5cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Teléfono 184
Anuncis, escoles, comunicats, y re-
clams a preus convencionals. Per la
edició del vespre addicionalment es
cobren portes fins a les 12 de la tarda.
Per l'edició del matí fins a les tres de
la matinal.

Any XXII núm. 4,862 Barcelona: Dimecres 20 de novembre de 1912 Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Felix de Valois, conf. y fund.
SANT DE DOMA: La Presentació de Nra. Sra. Quaranta Hores: A la Iglesia parroquial de Nra. Sra. de la Mercé y St. Miquel Arcàngel. — R-
m: d'expedició de les vuit del matí a les sis de la tarda. — Demà: A la mateixa Iglesia. — Cost de Mena: Nra. Sra. de la Glòria, a la casa de Mar-
cà. — D. m: Nra. Sra. al Pau de la Creu, a la Calçada, i privilegi. — Mena d'avui: St. Pol de Valois, conf. y fund. e. blanc. — La de demà: La
Presentació de la B. Verge Maria: color blanc. — A demà: Nra. Sra. de la Mercé, dia 21. Torn de Sant Lluís Gonzaga.

Observatori Meteorològic de la Universitat. — Director: E. Aleobé. — 19 de novembre
HORAS D'OBSERVACIÓ: 5 matí y 4 tarda. — Baròmetre a 0'00 m. nivell del mar: 761.2. — Temperatura: Màxima: 15.8 sol; 12.3 ombra. — Mí-
nim: 8.0 ombra; 5.0 reflector. — Temperatura a la ombra: 10.9; 12.1. — Pluja a les 24 hores: 4.0. — Aigua evaporada en mil·límetres: 2.3. — Graus d'humidat:
80. — Direcció del vent: N.E.; S.E. — Velocitat del vent: 8 km. — Estat del cel: cubert. — Nivells: Clases: R. N.; C. K. N. — Cantitat: 1.3. 0.0.
Sortida del sol: 6.11 — Posta: 4.20. — Sortida de la lluna: 2.02 m. — Posta: 4.7 m.

EL SENYOR

D. Marcellí Jané Formosa

morí el dia 3 del corrent havent rebut els aussilis espirituals

(A. S. C.)

Sa viuda donya Encarnació Pascual, filles Encarnació y Angeleta, germans don Antoni, donya Dolors y don Jo-
seph (ausent), germans polítichs don Joseph y don Miquel Pascual (ausents), don Miquel Carbó y don Antoni Rol-
dàn, germanes polítiques donya Josepha, donya Angela y donya Enriqueta Pascual, nebots, cosins y demés parents,
al recordar als seus amichs y coneguts tan irreparable perdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions y se
serveixin assistir als funerals que, pera l'etern descans de la seva ànima, se celebraran demà, dijous, dia 21 del co-
rrent, a les deu del matí, a l'iglesia parroquial de Nostra Senyora de Bethlem, per lo que rebràn especial favor.

Les misses després de l'Ofici y desseguit la del perdó

Per respecte a la santetat del temple, el dol se dona per despedit

No's convida particularment

L'Emm. y Reverendíssim senyor Cardenal Nunci de S. S. y els Excms. y Ilms. senyors Bisbes de Barcelona, Tortosa, Lleida, Vich, Girona, Seu d'Urgell y Solsona, s'han dignat conce-
dir 200 y 50 dies d'indulgencia, respectivament, a tots els seus fidels diocesans pera cada missa que oixin, almoïna que donguin, Viacrucis o part de Rosari que resin en sufragi
de l'ànima del finat.

D. Paula Armet y Moragas

viuda de D. Joaquim Camps y Garriga

ha mort havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus fills don Albert y don Carles Camps, filla política donya Josepha Nicolau, germana política, nebots, cosins y demés parents, al participar als amichs y coneguts tan sensible perdua els preguen la tinguin present en llurs oracions.

Per expressa disposició de la finada no s'avisarà l'hora del enterro

FERROCARRIL D'ORLEANS

Bitllets d'Excursions per la Turena

als Castells de les riberes del Loire y a les estacions balnearies
de la Línia de Saint-Nazaire al Croisic y a Guerande

Primer itinerari. — Primera classe: 86 francs. — Segona classe: 63 frs.
Duració: 30 dies ab facultat de perllongació
Paris-Orleans-Blois-Amboise-Tours-Chenonceaux y tornada a Tours-Loches, y
tornada a Tours-Langeais-Saumur-Angers-Nantes-Saint-Nazaire-Le Croisic-Guerande,
y tornada a Paris, via Blois o Vendôme, o via Angers y Chartres, sense deturats a la
xarxa del Estat.

Segon itinerari. — Primera classe 54 frs. — Segona classe: 41 frs.
Duració: 15 dies sense facultat de perllongació
Paris-Orleans-Blois-Amboise-Tours-Chenonceaux y tornada a Tours-Loches y
tornada a Tours-Langeais y tornada a Paris, via Blois o Vendôme.
Aquests bitllets s'exposen tot l'any.

Targetes d'excursions per la Turena

Aquestes targetes s'exposen tot l'any a Paris y a les principals estacions de les
provincies, concedint la facultat de circular dins una zona formada per les seccions de
Orleans a Tours, de Tours a Langeais, de Tours a Buzançais, de Tours a Giverny, de
Buzançais a Romorantin, y de Romorantin a Blois.

Ademés donen dret a un viatge d'anada y tornada ab parades voluntaries, entre
l'estació de sortida del viatge y el lloch d'accés a la zona abans esmentada.

Llur validesa es de 15 dies, no comptant el dia de sortida a l'anada, ni el de la
arribada a la tornada, ab facultat de dues perllongacions de 15 dies cada una mitjan-
sant suplement.

Les targetes de família son expeses ab una reducció d'un 10 a 50 per cent dels
preus de les targetes individuals, segons sia'l nombre de persones de la família.

no s'hagin adoptat als museus aque-
tes precaucions elementals.

El senyor Suñol (Hidelfons) havia sigut
nomenat lletrat en la qüestió de si s'han
de tornar als magatzems y venedors
de porch uns drets que creuen aquests
que s'havien de tornar y que puen
a més de 200,000 pessetes.

El senyor Suñol va declinar l'encàr-
rec per motius de delicadesa, ja que
quan era regidor va intervenir poch o
molt en l'assumpte.

Probablement serà nomenat el senyor
Ventosa y Calvell.

El comitè de Romanones ha enviat
a l'alcalde's telegrames següents:
«Gobierno S. M. estima mucho la ex-
presión del sentimiento de la digna cor-
poración y ciudad tan ilustrada».

«Sostres. — Barcelona. — Mil gracias por
su cordial felicitación con motivo de
haber sido nombrado por S. M. para
la presidencia del Consejo».

Teatres

CATALA

TEATRE ESPANYOL. — Han comen-
cat els assaigs de la farsa en 2 actes,
de Antoni Montanyola, titulada «La vio-
toria dels 110», obra que segurament
cridarà l'atenció per la novetat de les
seves situacions y per estar escrita en
vers y prosa, cosa no acostumada en
nostres autors.

CASTELLA

Avuy, dimecres, s'estrenarà en el Tea-
tre Romea el drama en 3 actes «Entre
ruïnes», original dels senyors Ramón
Campmany y Casimir Giral. El repartí-
ment es com segueix:
«Roberto Castell», senyor Giménez;
«Maria Castell», senyoreta Abadía (R.);
«Carmen», senyora Cobeta; «Elvira», se-
nyoreta Níria; «Una donzella», senyoreta
Maurer; «Alberto», senyor Sánchez; «El
doctor Dachs», senyor Guirart; «Clara»,
senyora Torres; «Agustín», senyor
Muñoz; «Un criado», senyor Soler; «Un
dependiente», senyor Peña; «Otros depen-
dientes», senyor Gil.

L'acció passa a Barcelona. Epoca ac-
tual. La obra serà posada en escena
pel primer actor y director Enrich Gi-
menez.

Diumenge vinent, tindran lloch en
aquest teatre les dues representacions
en dia festiu de la celebrada comedia
«Petit café», en atenció al considerable
nombre de persones que no pogueren
adquirir localitats el passat diumenge.

ESTALVI DE SALUT

RONYONS — PETGE — ESTOMAC — MBLSA

AIGUA DE VILAJUIGA

LA MÉS RICA EN LITINA

Única insubstituïble pera prevenir i curar
l'ARTRITISME i el MAL DE PEDRA

Preferida pels bons meljors, és la de major venda i la MÉS ECONOMICA EN SA CLASSE

DEMANI'S PER TOT ARREU

Agent depositari: JOSEP ESCUDER • Balleu, 35 i 37 • Teléfono 3847
Despall Central: Rambla de les Flores, 17 • Teléfono 9471

Dr. E. Porearnau

de les Hospital de París. Vies urinaries y de cirurgia
Plaza Urquiza, 3, 1.º de 12 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 11

Futurs de cotó

A. Gabarró Garofa, — Lauria, 33.
Teléfono 3.034. S'executen ordres als mercats
de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanda follet explicatiu y detallat

Tusquets y C. S. en C. Bando
Valors y cupons. — Rambla del Centre, 9

E. Prat de la Riba

La Nacionalitat Catalana

SEGONA EDICIÓ

Un vol. de 152 pags., de 20 x 13
cm., en excel·lent paper vergé

Edició popular: 50 cts.

Ab cobertes a dues tintes
y el retrat de l'autor: 1 pta.

DEVENIU UN LLIBRETER I LLOCAU
DIPÒSIT EN AQUISIÇÃO ADMINISTRACIÓ

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37. — Fabrics a Sans

Municipi

La qüestió de l'aigua.
Ahir va estar a l'alcaldia una nombrosa
comissió de propietaris de la barria-
da del Padró a manifestar a l'alcalde
que fa algun temps, a les cases que te-
nen aigua de Montcada, no n'hi va
una gota, y els veïns lloguers reclamen
justament pels perjudicis y molesties que
s'ocorren y fins amenaçen ab no pa-
gar els lloguers, perquè diuen que ells
van llogar els pisos ab aigua.

L'alcalde va cridar als tècnics se-
nyors Steva y Sala, els quals van dir
que'l mal es general y que les bombes
de Montcada pugen tant poca aigua-
efecte de la falta de neu y de
plujes de l'hivern passat, — que té
molt poca pressió y no pot pujar segons
abon.

Se va parlar de quin remey s'hi podia
posar. Se va dir de baixar alguns dels
repartidors, però això, segons els tèc-
nics, es poch menys que irrealizable
donada la situació de bestants de dits
repartidors.

Se va parlar de quèls propietaris pren-
guin l'aigua, no del repartidor, sinó
directament de la canonada, y com
en aquest cas s'haurien de pagar 800
pessetes de drets, la comissió de Fe-
ment podria proposar la suspensió pro-
visional d'aquest impost.

Aquest medi semblava bé als tècnics,
si bé'l senyor Marial opinava que po-
dria portar complicacions.

Se va convenir en que la comissió
estudià ab tota urgencia el cas.

La qüestió del vi.
Una comissió de taberners, acompa-
nyada del lletrat senyor Tratal, va es-
tar a veure a l'alcalde pera recomanar-
li que's resolguin la reglamentació de
l'impost de patents per venda de vi y
licors, en el sentit ja demanat altres
vegades.

Bona idea.
Aprofitant la discussió del presupost,
el senyor Montanyola demanarà que
s'estableixin als museus serveys com-
plets d'extinció d'incendis, que s'hi po-
sin també para-llamps y que's contracti
un segur pera'ls objectes exposats.

Certament, es de doldre que encara

El país negre

Desde'l fons d'una mina

Desde'l campanar de Mons estant, com desde una altra balconada, el vell camp de batalla de l'empad, a ponent, fumeja, vermella i gemega. No es pas ara, com dirien molts, un camp de treball pacífic, sinó, encara i sempre, un camp de guerra duríssima i negra i fèrtil, la més negra i menys gloriosa de les guerres modernes: la guerra del carbó.

Preneu el camí del Burnatge i tot seguit veureu que una tragèdia sinistra ronca al davant vostre, al costat vostre, a sota vostre. Oh, terra estranya, tota inflada de ruons artificials i activada de «burins», de forats de mina, tota regrada, les entranyes al vent, coberta de la negror del dintre existència.

Ho es de negre, totament, la província del Hainaut. Es debades que la polidosa dels valons sembla de flors encarnades i vistoses els pilots de caga ferro i aprofita les conquestes entre terrí i terrí per la desmuntada palidosa del blat, adobat ab pois de groch i punta curosa i aplegament de groch i «casse» i de «carnel», les canques dels horts, aïssimant molins i de vert les finestres, llençant la negror a les tendes fumoses, i rentat com miralls els vidres i s'esforça en foragitar per un confort atractiu i una pulcritud tanable la suja i carbonassa que semblen formar una tènuesima i gaubada diàfana boira, és una palidosa general: sense veure res ben negre, hi respireu la buidor de color i presentiu intensament la sensació torbadora de que allí sota, cada dia, cada nit, trenta mil caps de família s'hi juguen la vida per la vida.

I tota aquesta regió es poblada i espessa de gent. Els «corons» o barriades s'empalmen els uns ab els altres; els jornals, relativament bons i la feina abundosa, fan les cases endressades i desbordades de mainada. Les fabricacions de vidre i de cristall, nombroses també a la comarca, hi escapen els grossos sous dels bufadors de vidre, «l'ofici més ben pagat de totes les indústries belgues», els hominassos de pulmons inassecables i brasses de ferro que balancegen, inflant, els grans canons de vidre al extrem de les «canes» de vint i cinc quilos de pes.

Tota aquesta relativa prosperitat no dissipa ni la ingratitude dels negres ambient, ni l'aspre que la diària lluita en les entranyes de la terra, comuna als habitants, gent de passions enceses i sanch bullenta, que fa de la vida obrera un continuat intent de sublevació. Prou eloqüents eren els apells a la pau municipal, fixats encara demunt els murs del Hainaut, testimonis de la darrera lluita electoral. Y ab prou eloqüència ens parlava l'enginyer qui fou nostre guia per les profunditats, l'excelsent M. Hainaut, exposant com els es forçats als patrons miners llogar treballadors flamencs, lo qual dloga, altrament, oïssió al topament freqüent de les dues races.

Al mitg de la conca minera del pòmet de Mons, del veritable Burnatge («burin» vol dir forat, en waló), és el Grand Hornu, la colònia i establiment carbonífer més venerable de la Bèlgica, que avuy ens obra sos carrers amples i monòtons. L'Hornu no té fronteres: és una veritable aglomeració de «corons» agrupats al voltant dels xassís de mina com al voltant del campanar de una església. Al mitg de tot, les ofimes i magatzems centrals formen una plaça circular, evocadora d'unes ares hispaniques.

Al anar al Grand Hornu sols ens interiem la perspectiva de visitar les instal·lacions de superfície. El programa no anava més enllà. Però la iniciativa secreta d'un ardit, ens encén la ja furivament coberta temptació.

El projecte és autòctot col·lectiu: entre uns pochs, hi ha alguns catalans i espanyols i — cosa honorífica ara — un banyal. Y la engunya de lo misteriós i de lo irresistiblement atractiu ens agita. Se parla d'una estada de quatre hores al fons de la mina, a 700, 800, 1.000 metres sota, del descens o millor, caiguda a plom, d'un salt a 300 o 400 metres, a la velocitat de set metres per segon. Sota nostres peus creixen endevins i sotragades de la vida soterrània i les imatges terribles del «Germinal», de Zola, ens ardeixen i obsessionen.

Es ab aquesta frissança que recorem els fons de col i pujem a dins de la gran carregadora locomotiv i presidim, encaixonats entre parets de ferro, a dos dits de les flames recargolades, respirant fèdres fumeres de gas i de quatrà, ab extenuats antipades de la immensa força i brillant, creix d'un fons de col ab hulla pulverizada. Y les presençs enguines augmenten el presentiment de les vintenes, al pujar al terrat dels fons i caminar entre boques d'inforn badades, vomitant glops de flames escabellantes i extenuades pel sol. Y de la mateixa manera les complicades i gegantines tuberies de recuperació, hont s'acumulen els subproductes de la hulla, estilitada, el gas i el quatrà i el beuzol i l'ampolli, les rampes per hont el col de valla re-fredantes, els ferrocarrils acris, les bombes d'injecció d'aire i d'aspiració d'aigua, les màquines garbelladores i classificadores de carbó, en una paraula, totes les instal·lacions de superfície accessoris d'una mina, ens produeixen la creixent nerviositat dels preparatius de una emoció forta prevista.

Veyem encesa la sala de bombes hont s'enrotllen els cables d'extracció, a comanda elèctrica; uns senyals marquen, desde les fondaries: «avall», «arreu», «més depressa», «despuj». El cable, de fortíssim acer, s'enrotlla o desenrotlla, s'enfila al cim del xassís, i d'allí s'escampa a la ignota i temuda profunditat. Un ordre i una calma absoluta regna a la sala de bombes. Les pitjors catàstrofes, ensuades, explosions, que ocorrexin al fons, no torben mai sa inalterable pau.

Ha arribat, per fi, el moment, i a una senyal, els voluntaris — nou entre cent — partim cap a la mina. A la dampstierja, o magatzem de llumeres i lavatori, ens espera'l mestre «poron» o cap de colla, i allí deixem la vestimenta ciutadana per revestir la indumentaria oficial dels miners de la comarca: jaqueta escollida i collada, calça blava, barretina nera subjectiva i preservant els cabells de la polidosa del carbó i el clàssic barret de cuir bullit — devingut immortal per gràcia de les estatus de Meunier — que s'ens enforça fins a les ceyes, i es indispensable contrals cops de cap que ens esperen. Ens reparteixen les llumeres elèctriques d'acumulador, substituït de les Davy, i eximí a la espallada de la mina, tots contents de ja disques.

Quin prestigi el de la indumentaria! Vestir l'hàbit minier i fugim de la engunya, tot fou hù. Erem homes nous, subjecció a lleys noves i a una nova vida: ab la roba civil restaren les civils cobardies: carbó, tenebres, perills, descens vertiginosos, submersió a les profunditats, tot això es «ava» el nostre patrimoni. Bò o dolent, es nostre; i cap a

pendre'n possessió marxàvem ab alegria, ab ganes de cantar.

La magestosa estructura del xassís del pou número 8, ens esperava, davant nostre.

Una escala de ferro ens dú a la plataforma de càrrega, hont l'ascensor reb i torna els homes i les vagonetes; habitualment els miners pera descendir s'ajupen, sense més cerimònia, a dins dels caixons de la gabià. Als forasters se'ls reserva l'honor de les vagonetes, nomenades, sense dubte, per ironia, «berlines». A cada una d'elles, que no transporta més de deu quintars de carbó, ens hi hont d'enguir, arripats i doblegats, dos homes. Una sabla distribuïda ens fa anar, rellant magres ab grossos, pera no comprometre l'estabilitat del aparell.

Un cop a dins del improvisat i «ementidos» velfcol, combinats dificultosamente els membres dels dos companys d'aventura i ben adictats el cap, que no deu eixir un punt enfora de la vagoneta, sots pena de decapitació al entrar a la gabià del ascensor, feta a mida — sense devalant — gradualment la mina, que s'omplen sos diversos passos, ab gran rebombori de ferros, i sotragades flamant nostres caps.

Quan ja està ple tot, i nosaltres sumergits ja en la obscuritat absoluta, se sent un crit de «avall...» i llavors, ab sorpresa nostra, una calma i quietut total, dins les tenebres. En lloch de la tan temuda sensació de la caiguda en el buit, una enigmàtica immobilitat aparent: «Bai-xem? Pujem? Vaguem?» Vagues sensacions contradictòries, algun xiscut de ferros, gotes d'aigua cauen... Pochs segons després, una claror. Y sense cap sensació d'havermos aturat, una veu fa: «Senyors, som a quatre cents metres. Hem arribat».

Treuen enfora les vagonetes i n'eixim, desdoblant-nos. Sot a una galeria cilíndrica, força habitable, revestida d'entrellat de ferro i lluminada ab llumeres elèctriques. Una ventada fresca ens sorpren: és la corrent injectada per les bombes d'aire, pera fer possible'l respirar. Al·tremet, més d'extraordinari, i comencem a dubtar dels quatre cents metres, però una xifra gravada al mur ho controla. L'endavant!

La galeria serpeja en un antich filó ja agotat, revestides les parets de pedres sostingudes ab entrellat de ferro. A mitg del carbó es extreu es recomplat totseguit per terra i pedres i les galeries tofats excavades son reforçades ab fustes, segons el sistema antich, o ab ferro, segons el sistema modern. La fusta's podreix, ab les filtracions, i llavors esdevenen les catàstrofes: enfonsaments i esllissades son ara ja gairebé l'única perill a les mines belgues, el del grisi, havent sigut apartat merços a les grans precaucions. La galeria es desvia en aquella hora en que hi baixem i alguns trens de vagonetes arrossegats per cavalls desfilen lentament vers al pou central. A un departament ens ensenyen les noves adquisicions: les locomotores a gasolina que faràn la força i la fema de deu cavalls.

A dreta i esquerra s'obren les sinistres negres de les galeries d'exploració; per fi, el «poron» i l'enginyer que coneixen aquell laberint malla que carreix de llur vila, ens introdueixen a una de les galeries secundaries, i llavors la excursió cambia d'aspecte: és una mina estreta i baixa, reforçada ab vigues de fusta, ab les quals no triguem gaire a esperarment la utilitat del nostre capell de cuir, car topem continuament ab els tronchs del sostre alt no més de 170 centímetres, caminant en corvalls. A les reculades nostra opinió diu forma una teoria de llumeres; el qui va darrera, s'hi gira s'esforça per la persecució de les ombres reconquerint llur domini. Les parets regalen, el trespol tot es fanch. Quan tot d'un pleig trovem un home (quina impressió!) Sembla que una roca o bé una ombra devingut de sobte forma humana, i vos saltis «bon jorn», «bon jorn», «Deu meu, això no és senyor, en març de les vagues eternals. Vos ensenyen l'estable excavat també a les profunditats; allí tanquen els cavalls, els dolços i pacífics cavalls de mina, que may veuen el sol.

Sovint entre l'esquast del mur brillava una llenca de carbó: se tracta d'una vena, rebujada per sa estreïtor: no passen de deu o quinze centímetres de gruix. A les manes fèdres el gruix mitg de les capes explotades es de 170 centímetres i arriba, en casos, a 170 metres. La estreïtor de les venes comparada ab les mines d'Alemanya i França i undada a lo reduït del diàmetre dels pous, i a la major profunditat de les capes holleres, lo qual reduïx molt el rendiment, tenen per compensació els jornals, més barats que als altres països, i aixís, entre tots els 273 pous de mina que posseeix la Bèlgica, la mina de Mons, el Grand Hornu, ponent de la conca del Burnatge, la més rica de totes. Centre o de Mariemont, y Chalerot, formant lo que se'n diu el «Pays Noir», i la de Liege, extreuen al any 21 milions de toneladas d'hulla, i n'exporten 5 milions.

A troços la galeria està excavada en la greda, compacta i dura, que no necessita puntals ni reforços de cap mena. Ara trua passa ab els esquistes, fràgils i elèctrics, de bronze i porcelanes i frossos del Orient fulguren i reflexen les vintenes el foc dels fons llunyans. Estatus de Rodin, de Lambeaux, de Rousseau, poblen la verdor i a sos peus pasturen autòps i kangurus. Un

Entornat petit sobre a nostres peus entremig del carbó lluent i esquistos, una invitació de l'enginyer, els més aridits i elèctrics, ens recompta el seu treball: els cosos nius, llarchs i nerviosos dels miners valons prou hi lliquen, com llargandaixos, però les nostres curiosos, plens de roba, s'hi encasten i s'embussen. La llidriguera té la forma de U i torna a la galeria; quins treballs pera sortime, els atrovats ab penes i treballs hem d'estirarlos i issarlos desde la boca. Aquesta U empalma, per dintre, ab canal inclinada hont els miners van atacant la vena, esgrinyant el carbó ab la crivellanes o petit picot, o be arrencant-lo a grans trossos ab una palanca. El carbó s'escala entre'ls peus dels miners i es recullit a una galeria paralela, situada a un pla inferior. Allí es recullida en cistells pels «cherscheurs», y conduida a les vagonetes, que muntan a la galeria superior per medi d'un altre pou inclinat, hont hi ha un petit funicular «bérrich». Un cop a dalt, se formen els trens que un cavall conduïx fins a les galeries grans, hont la locomotora l'arrossega fins a la gabià de l'ascensor. Tre'tes a la superfície les vagonetes, son volcades a les triadores automàtiques, la terra, pedres y escories son llençades allí terri't per un sistema de caixons sense fi; el carbó pur es classifica segons el percentatge de matèries volatils y el que no queda peral col o altres usos de la fabrica, es carregat en vagonetes aeres y transportat dos kilòmetres enllà al canal de Mons-Condé, canal en línia recta que travessa tot el país negre y desemboca al Escalot.

Es preu veure la «dualitat» pera ferre carrech de la terrible y aspre lluita: el minier, talment enterrat dins del carbó, treballa, arripat, aqvint boca-terra,

sa o a pates de cara enlaire com un duch, ficant la crivellanes entre les junteres dels fragments de carbó; quan no cedeixen els socava per sota i fent alsa pren ab una pargallana els destaca y parteix; devegades es precisa obrirse pas a barrinades. S'omplen uns explosius a deflagració baixa, que s'inflamen a menys de 600° graus, la temperatura en el grisu «paria». Un laboratori de grisu, mantingut per l'Estat a Frameries, a la comarca mateixa, comprava rigorosament tots aquests explosius, als quals les llumeres. D'aquesta manera, merços a la intervenció de l'Estat, han anat disminuint les desgracies y malgrat ser les mines de Bèlgica les més abundants en grisu, la xifra de miners morts per accidents ha baixat d'un 32 per 10.000 l'any 1880, a un 10 per 10.000 l'any 1909. Y aixís, ara, no es pas el grisu el més gros perill; pochis dies abans de nostre descens, a un altre pou dels vuit o nou que posseeix el Grand Hornu, una ensolada carregada ab un magro de disset anys, esclafant el tòrax.

El minier guanya, treballant a preu fet, uns 5 o 6 francs diaris, que se li paguen a rabó de 1 franc o 2 francs el metre cúbic, segons evaluació que fa el poron o cap de colla. Treballa nou hores segudes, baixant-se menjat al fons de la mina. Hi ha dos torns, un de nit y altre de dia. Fins fa poch temps han treballat dones a les mines, les famoses «cherscheuses» de Meunier, han sigut substituïdes per xicots, que han devingut precisament l'element més revoltós entre tots els treballadors del carbó. Ens digueren que sols una ne quada, una vella «cherscheuse» de la conca de Charleroi, que's negà a abandonar la

Budha gegantí, panxut y ajocat, les mans creuades, volada la testa d'una sagrada corona, apareix voltat desde lluny per les fumeres colorides de mil indústries y entre'ls frossos recargolats d'uns superbs fanals japonesos tiulen les llumeres de les acereries. En aquestes, «scres» y «forçeres» s'ufanen plantes tropicals i flors raríssimes. Ferrestechs gossos de presa engabats aborden terriblement y guarden els tresors d'ant del Palau, canons històrics y estravagants dragons xinescos. Una vegetació pomposa y ufana cobreix la vall gentí, coronada al lluny per una diadema de fons y mantes fumjantes, y la cura creix y engalana les aparatoses ruïnes del castell del segle XVIII, ruïnes netes, polides y endressades talment com de teatre.

Oh! visió y record inextingibles de Mariemont. Oh! aixam de contradiccions y desconcertants sensacions. La vanitat agressiva del burges propietari d'un lloch reyal, barrejada ab el fanatisme del home d'art, de què més exquisit! Al costat de les fastoses col·leccions orientals que molts reys y ciutats envejarien, un vulgar y democràtic pabelló de banquets, «capat» pera 200 coberts, voltat de banderes tricolors, ab escussos de cartó hont la W, inicial del propietari, la W heràldica, que parodia la N imperial, apareix voltada dels noms dels magnats y homes de lletres, que sojornat havien, en el temps, al castell magnífic dels ducs de Borgonya, incendiat per la Revolució; com si Lluís XIV, y Voltaire — noms cultissats al etar, entre cent — haguessin sigut sos propis hostes!

Siguem, però, indulgents, y perdonem el milionari liberalat monsieur Raoul Wa-

ELS MINERS, den Constantin Meunier

mina mentres visqui. La mostra galeria es, com he dit, a 400 metres de fondaria. El mateix pou arriba a 800, profunditat molt freqüent de les venes a Bèlgica: haventhi molts pous que treballen a 1.000 y a 1.200 metres sota la superfície de la terra.

Després d'un descans al fons de la galeria es precisat retornar. El poron posant-se dret ens compta: un, dos, tres... nou, onze: complets, en marxat — Deu meu, ho oblidava; cal que siguem comptats. Oh, si algú ha restat mai oblidat en les tenebres d'una mina perdut en el laberint d'ombres! La teoria de llumeres tremoloses avança, desfont camí, vers la gran llum. Jo no he vist pas la coida dels miners, mes ha de ser com la representat pare Meunier, tal com el rellieu aquí reproduït: una tropada desbordada.

Al tornar a la claror, negres de cap a peus, era cap a espere. Una boirina violada, blaventa després, embolcallava el Grand Hornu, omplint la plana del Burnatge d'un vel humit. Entre la boira, els miners del torn de nit marxaven al treball com soldats, la crivellanes a la espall i les fogaines dels alts fons llulen en la penombra, tenyint les fumeres de vermellor — de vermellor de guerra — entremig de les siluetes dels terri'ts còncs com grans y negres y fantàstiques tendes de campanya.

Mariemont

Al cor del país negre hi ha un parche encesat. Dins bosques sagrades pades, blaventa després, embolcallava el Grand Hornu, omplint la plana del Burnatge d'un vel humit. Entre la boira, els miners del torn de nit marxaven al treball com soldats, la crivellanes a la espall i les fogaines dels alts fons llulen en la penombra, tenyint les fumeres de vermellor — de vermellor de guerra — entremig de les siluetes dels terri'ts còncs com grans y negres y fantàstiques tendes de campanya.

Un forat petit sobre a nostres peus entremig del carbó lluent i esquistos, una invitació de l'enginyer, els més aridits i elèctrics, ens recompta el seu treball: els cosos nius, llarchs i nerviosos dels miners valons prou hi lliquen, com llargandaixos, però les nostres curiosos, plens de roba, s'hi encasten i s'embussen. La llidriguera té la forma de U i torna a la galeria; quins treballs pera sortime, els atrovats ab penes i treballs hem d'estirarlos i issarlos desde la boca. Aquesta U empalma, per dintre, ab canal inclinada hont els miners van atacant la vena, esgrinyant el carbó ab la crivellanes o petit picot, o be arrencant-lo a grans trossos ab una palanca. El carbó s'escala entre'ls peus dels miners i es recullit a una galeria paralela, situada a un pla inferior. Allí es recullida en cistells pels «cherscheurs», y conduida a les vagonetes, que muntan a la galeria superior per medi d'un altre pou inclinat, hont hi ha un petit funicular «bérrich». Un cop a dalt, se formen els trens que un cavall conduïx fins a les galeries grans, hont la locomotora l'arrossega fins a la gabià de l'ascensor. Tre'tes a la superfície les vagonetes, son volcades a les triadores automàtiques, la terra, pedres y escories son llençades allí terri't per un sistema de caixons sense fi; el carbó pur es classifica segons el percentatge de matèries volatils y el que no queda peral col o altres usos de la fabrica, es carregat en vagonetes aeres y transportat dos kilòmetres enllà al canal de Mons-Condé, canal en línia recta que travessa tot el país negre y desemboca al Escalot.

Es preu veure la «dualitat» pera ferre carrech de la terrible y aspre lluita: el minier, talment enterrat dins del carbó, treballa, arripat, aqvint boca-terra,

Congrés de Música Sacra

Programa detallat

Ampliat el programa y horari publicat fa dies per la Junta organitzadora, podem avensar els detalls que allavors no podien precisarse a causa de la distancia del dia de la celebració del Congrés.

En la solemne sessió d'obertura del dia 21 cantarà el «Veni Creator» la Schola Cantorum del Seminari, alternant ab la Schola Puerorum, del mateix, acompanyats a l'orgue pel mestre don Antoni Pérez Moya. O. S. B. del Monastir de Monserrat.

Immediatament s'inaugurarà la sessió ab la lectura d'un autògraf de Sa Santedat que s'ha rebut fa poch dies y al que acompanya una expressiva carta del Cardenal Merry del Val. El discurs corre a carrech del doctor Laguarda. El secretari llegirà a continuació la constitució de les meses de les sessions privades, les adhesions rebudes, la llista de les diòcesis que han constituit comissions o juntes, representacions de Prelats, etc., etc.

El cant del «Jesu es Petrus» a sis veus, del immortal L. L. de Victoria, està a carrech d'elements de les capelles de música de la capital, formant un conjunt de més de 60 veus, la direcció dels quals ha sigut encomanada al Rnt. don Joseph Masvidal, Pbr., mestre de capella del Pi.

Les sessions privades se celebraran successivament segons l'ordre indicat en el programa general.

roque sa acentuada plàstica burgesa evocadora de socialistes irreverències, el seu abandon prominent, les patilles, la mirada despitosa, darrera les gafes d'or. El rey de la comarca del Morlanwez, primer aconista de la major part de «chabonnages» del país, ha protegit als artistes més aridits y innovadors. Y no arrossegan acas els «Burgues de Calais» vesta penitent per l'herba fina de sos pards? No es acas damunt un de sos pedestals que brinca son tors molst Ca «Dona necessada per un Reu de Jap Lambeaux, la censurada y discutida y atrevidissima escultura? Y no es sa iniciativa y sos milions que han bastit y sostenen el Museu industrial de Morlanwez y el grandíssim Institut Comercial de les indústries del Hainaut, a Mons, més ben utilitat, el més modern de tota Bèlgica.

Que d'aquest veritable Rey del carbó, belgas qui he sigut per manament royal explorador de camins pel comerç bojal al Extrem Orient, sigut exemple y estimul entre els nostres rics, la inagotable y ben dirigida generositat! A propòsit d'això, vagi com a exemple final una edificat anecdota que aprenghem després. Un dia se celebrava l'aniversari de la fundació de la Universitat llure de Brusels. El president, a mitg discurs commemoratiu, rebé una carta closa; al obrirla, afanyat saltà de dintre un xec de tres milions de francs.

El donatiu era anònim y no s'ha descobert may. Però no més dits persones a Bèlgica podien de tal manera afavorir la Universitat lliberal. Una d'elles, M. Solvay, havia ja donat els seus tres Instituts de Brusels. Per emulació, donchs, el generós donant no podia ser altre que M. Raoul Warocqué.

R. RUCABADO.

Bondat de formes y Universalitat del cant gregorià, Responent la primera part de la conferència l'Orfèu Catalunyà, dirigit per don Gabriel García, Pbr., cantarà un «Ave Maria». En la segona part s'estableixen les qualitats del art veritat, y seguint aquesta norma se cantaran exemples acomodats als punts que s'estudien, y que's repartiran a tots els congressistes. En la tercera part se canta un himne a la caritat que remata la conferència. La part d'orgue corre a càrrech del mestre don Antoni Pérez.

Dia 23.—Al mitgdia, repunada la sessió privada, excursió al Tibidabo.

A la tarda, l'organista de Nostra Senyora de Pompeya don Vicens M. de Gibert, disertarà sobre «El cant gregorià base y font d'inspiració de la música orgànica».

Els exemples que interpretarà el mestre don Finschi Daniel, professor d'orgue de l'Escola Municipal, son els següents: Antoni de Cabezón (1510-1566) a l'«Angelicum»; preluji i tres versos b i, intermedis pera l'himne «Ave maris stellas»; «Salve Regina», en primer to.

Joan Sebastián Bach (1685-1750) a) «Veni Creator Spiritus», preludi; b) Preludi i «Kirie Fons Bonitatis»; c) Glosa inspirada en el «Gloria Lux et origo»; d) Choral en forma fugada inspirat en fragments del «Credo» gregorià.

A continuació, el mestre fundador y director del Orfèu Catalunyà, don Lluís Millet, donarà una interessant conferència sobre'l «Cant popular religiós», interpretant els següents exemples que resumeixen en certa manera la història y evolució de dit cant: «Deus Creator», «Lactabundus» (variants), «Sanctus», ab tropus; «Cant de la Verge del Drama de Elche», «Lai» (anònim) del segle XIII, «Cantiga 139», d'Alfons el Sabi; «Polorum Regina» y «Balleda dels Goigs de Nostra Dona», de mossèn Bernat de Vilanova, del segle XIV; fragments d'un «Rosari de Sant Antoni» (anònim); «Cant de la Passió»; «La Verge de los Dolores» armonització de don Frederich Olmeda (mort 1909); «Goigs de Quaresma del Roser»; dues «Nadalas» (Vetlla de nit y Cant dels Anells); «Goigs de Santa Agnès»; «Goigs de la Mare de Deu de Nuri»; «Goigs Populans del Roser», revisió de l'armonització popular de don Lluís Romen, Pbr., a l'«Ave Maria».

La massa popular composta per una representació dels clergues de Barcelona, Seminari, Orfèu Catalunyà, Orfèu Serrach, Orfèu Montserrat, Orfèu Gracienc, Orfèu Catalunya (de Cassà de la Selva), Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, Academia Calasancia, Casa de Misericordia, Colegi de PP. Salesians de Sarrià y representació de la Congregació Mariana de la iglesia del Sagrat Cor, se colocaran en l'ala esquerra, totant al creuer. Dirigirà el conjunt el P. Suñol, O. S. B., y acompanyarà a l'orgue la partitura gregorià «ons Bonitatis», el mestre don Joan Bta. Lambert, qui tocarà l'òferti sobre el tema del «Veritas Mea del propi dia. L'introducció, «Gradual», etc. serà acompanyada pel P. don Mauro Sablayrolles, O. S. B. A la tarda conferència sobre la «Música Polifònica» pel mestre don Felip Pedrell. Els exemples a càrrech de la sessió de nova y hont després de l'Orfèu Catalunyà, dirigit per don Lluís Millet.

Se cantarà el «Trahe Me», den Guerreiro; el «Vere Languores» y l'«Enebre Facta Sants» de Victoria; el «Ave Maria» de Palestina, y el «Ave Maria» de Joaquim de Pres. Terminada aquesta part seguirà la lectura de les conclusions aprovades per l'Assamblea, y després l'arquebisbe de València, don Guisela, pronunciarà el discurs de clausura.

En obsequi als congressistes estrangers, a pesar del caràcter nacional del Congrés, volen honrarlos ab sa presencia, se concedirà la paraula a alguns d'ells.

Pera terminar l'Orfèu Catalunyà, en massa, cantarà el sublim «Credo» de Palestrina.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

Preveym l'aglomeració de sacerdots congressistes que hi haurà aquests dies a Barcelona, y l'enorme treball que seria sobre els oficines eclesiàstiques, y entorpeciments que no's podrien evitar el senyor Bisbe ha tingut a bé disposar que les capellans extradiocesanes puguin celebrar la missa ab sols presentar el carnet de congressista, y els corresponents documents de la seva respectiva diòcesi.

La Junta de Programa treballarà immediatament en la redacció de la Crònica del Congrés.

la recisió dels comptes municipals de Llerenys corresponents al any 1904.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recur d'alçada interposat per don Antoni Solà contra una multa que se li va imposar d'Alcalde d'aquesta capital, per circular contra direcció un carro de la seva propietat.

Id. id. per don Valentí Escardó i Bona Joana Puiguet contra un acord de l'Ajuntament de Sant Boy de Llobregat, relatiu a la rasant de l'acera de la casa núms. 30 y 32 de la Rambla de Maluquer.

Van estar a la Diputació per visitar al senyor Prat de la Riba, el canonge doctor Mas y el doctor Trias y Giró, president de la Junta Diocesana, per invitar-los als actes del Congrés de Música Sagrada.

— Va anar al matí a visitar al governador el diputat provincial senyor Ràfols.

NOTICIES DE BARCELONA

Dinàmica atmosfèrica

El temps per avuy a l'Europa central i meridional.

Dilluns plougué desde Galicia fins al centre de França, al Mediterrani inferior fins a Itàlia meridional, i al nord d'Espanya fins al golf de Gènova.

Ahí el cel era plujós desde Cantàbria en direcció a França y en tot el nord d'Espanya fins al Mediterrani superior y també en tot el Mediterrani inferior.

Avuy, continuaran les plujades del Cantàbria, França meridional, nord de Espanya y en tot el Mediterrani, ab grans canades.

D. PUIG.

Paraigües Cardús

Hem rebut deu bonos de carn dels senyors Josep Clarà y Antoni Carreras, que han enviat ab motiu de l'inauguració d'una carniceria a la plaça del Born, y que hem repartit entre persones necessitades.

L'Acadèmia Mèlich-Hompegrà celebrà sessió científica, demà, diués, a les deu de la nit, en son local Jovellanos, 2, pral.

La majoria dels gremis adherits a la Unió Gremial han acceptat la Secretaria, abans de la facilitat tota classe d'estructures per la elecció de tres vocals efectius y tres suplents per la Junta Local de Relacions Socials, estant la acadèmia dels convocants d'algunes eleccions parials, la notificació de les quals se publicará immediatament.

Se llegia als notis de la Lliga Espanyola de Nostra Senyora de Montserrat, se servien assistir ab tota puntualitat al ensaig extraordinari que tindrà lloc, demà, dijous, en el local social, Mont-Siò, núm. 13, a dos quarts de vuit del vespre. Després del ensaig se repartiran als cançons les coplases senyores d'entrada a la Seu el diumenge vinent, als que podrán parir en el cant de la missa «Jesu Bonitatis».

La Royal Academia de Ciencias y Arts celebrà el dia 15 la primera junta general ordinària del present curs. Acabat el despatx ordinari, el president sortint, don Lluís Marià Vidal, va donar possessió al nou president elegit, doctor don Josep Domènech y Estada, el qual invità al acadèmic de número don Antoni García Llanos, pera que procedís a la lectura del seu treball de torn.

Versà aquest sobre el «Cerrallera» espanyola desde temps més llunyans fins a nostres dies, fent constar la importància que ha tingut en cada període, considerada com a manifestació artística.

En aquesta sessió se va donar compte de les nombroses obres y publicacions rebudes, essentment les que recentment havien regalat els seus autors, els acadèmics doctor Valentí y Vivó, P. Eduard Vitoria, don Ricard Codorniu, M. P. Chofas, M. L. Fabre, P. Longinos Navas y don Joaquim de Borja y Goyeche.

Fou elegit acadèmic numerari de la comissió permanent de Tecnologia, don Josep Serrat y Bonastre.

Diumenge donà l'Orfeó de Sans un de sos acostumats y selectes concerts, en honor, aquesta vegada, del tinent d'alcalde del districte setè, senyor Vallés y Pujals.

La excelent massa coral que dirigeix el mestre Bossier interpetà set escullides peces del seu repertori, venyent obligada a repetir les cançons populars de Marraco, «Montanyes regalades», en les que tant se distingia la senyoreta Roseta Sala, la qual cantà el solo ab gran afició, y «Sota del olm», don Morera.

El senyor Vallés y Pujals, després del concert fou obsequiat ab un elunch, pronunciant al servir el xampany eloqüents brindis pels senyors Navarro, Guiera, Vergés y Vallés y Pujals, agraint aquest la demostració d'afecte que se li dispensava y expressant la seva satisfacció pels avencos de l'Orfeó de Sans, del qual feu repetits elogis.

Feliç inventó ha sigut la del autor de la «Pirateria» Dr. Grau, puix ella resol la curació dels suficients artritis com «artritis» mal de pedra, reuma, colícs nefrítics, gota, càlculs, neuralgies, etc.

Ans d'ahir matí oída l'atenció del veínat dels voltants de la iglesia del Pi el moviment que observaren al cim del campanar, degut a que en un llac fou capturat un esparver dels que preocupen al públic per ses malifices en carnis colònies. Dita peça resulta un robust y desenrotllat exemplar.

Comprarem a elevadíssim preu qualsevol sistema complet de construcció que reuneixi més ventajoses que l'ormigó armat. Dirigir-se a «Construccions y Paviments», S. A., abans Miró Trepit y C. a Pelayo, 1.—Barcelona.

Avuy, dimecres, a les deu de la nit, en el Centre Excursionista de Catalunya, don Pèlegri Casades y Gramates, remanà les converses d'Arguologia del present curs, continuant l'estudi de l'arquitectura romana, tractant en la conferència d'alguns dels següents punts: Els Circhs, son origen y emplaçament; El Circs Maximus de Roma. Elements que formaven els Circhs. Pomes y jocs circenses.

A petició dels concurrents dels «Gloria» y «Ballets», se repartirà pròximament la gran pel·lícula LOS MISERABLES.

Un home tingué a la matutina qüestions ab altres dos al carrer de Vallespir (Sans), per qüestions d'interessos, y s'envenenaren de tal manera que acabaren a casa de canvi, resultant el primer, Manel Royet, de 35 anys, ab una extensa ferida al front.

Fois quedaren detinguts y al Royet a un altre els ocuparen navajes.

Senyores: Les que vulguin donar vestits elegants y bonics. Exemples de pell, Astrakhan o de seda, Abels de seda, Volant y doble can, ab el vestit d'or i Manjor de Riba, que

visiten els grans magatzems «Las Indias», del carrer de la Camada, hont trobaran grans existències de tot a preus de ganga.

Els Mocós d'Esquadra de la Granada van intervenir en la extinció d'un incendi que s'hi declarà en un paller propietat den Pere Ferrer, ocasionant pèrdues per valor de 150 pessetes.

Els de Prats de Rey han denunciat a un pastor per invadir propietats agetes.

Els del Port han detingut a un lladre de professió que rondava pels molls.

— Sorprenent per sa novetat y varietat de dibuixos es el rich assortit de novetats pera senyora que ofereixen a ses distingides parroquianes en la present temporada els Magatzems EL FOMENTO de la Plaça Santa Agnà, 4.

Pel diumenge vinent, dia 24, la Secció de fotografia del Centre Excursionista de Catalunya, ha organitzat una excursió a Hostalrich, Castell de Montoliu y Breda.

Es necessita la preta inscripció dels qui hi vulguin pendre part, y ho podran fer en el local social, tots els dies desde les quatre a les onze de la nit, fins el dia 21 inclusiu.

— La làmpara Egmar irrompible està adoptada com article de primera necessitat en les fàbriques, perquè son fàcilment resisteix tota classe de trepidacions.

A la Secretaria del Palau episcopal s'ha rebut un edicte convocant a oposició per una canonja vacant a la metropolitana de Toledo, en terme de 40 dies que finalirà el 25 de desembre vinent.

— Sha remès a Madrid el següent telegrama: «Excmo. señor Conde de Romanones, presidente Consejo.—Madrid. «Comité Ejecutivo Primer Congreso Nacional de Industrias Metalúrgicas, reunido hoy Junta ordinaria se permite transcribir a V. E. la más entusiasta y respetuosa felicitación por el cargo que ocupa, y el éxito que alcanza en el desempeño de las funciones que una tan alta representación haya recaído en tan esclarecido individuo del Comité de Honor de este Congreso.—Presidente, Riera.—Secretario, Doménech».

— Vins marca Clariana, R. Catalunya 95.

Hi va haver una petita explosió de gas a la joieria de Joan Marçà, carrer de Fernando, però afortunadament no va fer mal.

L'espermèdhi de carbó de cuina y les espurnes que llençava, van ocasionar un incendi al carrer den Tamarit, 160, primer, essent dominat aviat pel municipal de punt y per alguns veïns.

El senyor don Enrich Deschamps, conseller de la Real Academia de Espanya, ha establert la seva residència y domicili particular al carrer de Fuenarval, 125, principal, Madrid.

— Calificacions centrals per algun calenta, vapor y aire, nombroses referències. «PRECKLER», Ronda de la Universitat, número 14.

Avuy, dimecres, dia 20, se reunirà el Capítol Catedral, pera elegir el segon mestre de capella de la Seu, acabades ja les oposicions.

Donya Carme Felip, viuda de Balcarras, ha fet un donació de 100 pessetes pera la iglesia del Carme en construcció.

Diumenge, a la tarda, als salons de la casa Reg del passeig de Gracia, se celebrà una simpàtica festa pel professor y alumnes del Reial Col·legi de Nostra Senyora de les Escòles Pies.

El programa de desconfia com anunciàrem oportunament.

Al finalzar, el P. Pica pronuncià un eloqüent discurs parlant del nou col·legi del carrer de la Diputació, y del assessorat del senyor Canalejas, deduint lògiques ensenyances.

A l'acte hi assistí selectíssima concurrencia.

La Cambra de Relacions de la «Casa de América» s'ha interessat pera que no prosperi un projecte presentat al Parlament del Ecuador elevat els drets de entrada dels vins en forma que seria molt perjudicial a la exportació vinícola espanyola.

Les gestions realitzades el ministre d'Estat contést ab el següent telegrama: «Tinch donades instruccions telegràfiques y postals consil Quito pera gestionar no prosperi lley Ecuador elevat drets vins y procuri en tot cas reducció a 14 centaus de sucre per litre contingut els 18 centaus per kilo pes brut. Al data 31 d'octubre contestà realment no hi hagué augment de drets vins començant regir reforma arancel 29 novembre actual. Espera més detalls correctes».

Dita Cambra no ha pogut dirigir-se al ministre del Ecuador a Espanya, perquè aquella República no té actualment representant diplomàtic a Espanya.

En la reunió celebrada pel Directori de l'Associació Social Popular, han sigut nomenats pera formar part de la Junta de govern els següents senyors:

President, don Narcís Pla y Daniel; vice-president primer, don Lluís Argemí; vice-president segon, don Josep Pons y Tusquets; tresorer, don Santiago López y Díaz de Quijano; vice-tresorer, don Carles Sanjaume y Cirera; comptador, don Josep A. Blanco; vice-comptador, don Josep Guàrdia y Vilarral; secretari, don Josep Parellada y Faura; vice-secretari, don Josep Maria Boix; vocals: don Benet d'Adroo, don Ramon Albà y Martí, don Alons Ortiz de la Torre, don Josep Puig de la Balassà, don Joan Maria Roma, y don Eugeni Nadal; secretaris de l'Ordre de l'Orde, don Joaquim de Barba, don Josep Maria Gich, don Lluís Jover y don Miquel Sastre.

La inauguració del ferrocarril del No. roest de Catalunya, y qual primer tracte de Barcelona a Manresa, està fa acabat tindrà lloc el proper mes.

La estació principal s'ha aixecat a Sans.

Al Consolat general de Turquia a Barcelona, Diputació, 278, s'ha obert una subscripció a favor de la «Croissant rouge» Creu Roja o manana, que socorre milers de ferits de l'actual guerra d'Orient.

L'Acadèmia y Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya celebrà sessió avuy, dimecres, dia 20 del actual, a dos quarts de deu de la nit.

El senyor Bisbe ha senyalat el dissapte, dia 30 del corrent, a dos quarts de sis de la tarda, pera inaugurar al Palau Episcopal, baix la seva presidència, les tasques de la Lliga de senyores pera la Acó Catedral en el present curs.

La Junta recomana a totes les socies la puntual assistència a l'acte y els no oficials que fins el dia 10 del vinent mes de desembre no s'hi haurà l'Orde d'Epistols de la Lliga.

El Banquet que ab motiu de la tasca patriòtica realitzada s'ofereix al senyor Leonidas A. Venzos, consell general de l'Estadística a Espanya, per la «Casa de América», els diuissos americans y «Amigos» y en general els seus amics s'efectuarà el 20 de l'actual a Can Pinxo.

El senyor Bisbe ha decidit admetre a la Lliga que ha sigut no es veridic, donant d'avis que no s'hi haurà el diputat radical.

de América, administració, de dos quarts d'onze a dos quarts de una, y de les quatre a les set fins al 25 del corrent.

La revista «Pequeña Gaceta» que publica la casa Chosa conté, en son número 14, el següent sumari:

«El regim social: Proyecto de reformas, per Camil Clotat; «Hacienda local: 1115, per J. V. y E.; «Nuestro comentario: «Aperitivos, per Greffier. «Servicios de noviembre: indicación, explicaciones y modelos para llevarlos a cabo».

Crída l'atenció a una manera de conte den Greffier, que demostra l'estat abjecte de l'administració municipal en certs pobles hont no hi veu foragitat encara l'imperi d'un funest caciquisme.

El conte talmant sembla una pàgina viscuda que's llegeix ab força interès.

DE FORA

— Granollers.—Les bondats que havien en vida distingit a la virtuosa senyora donya Maria Clapés y Clapés, que morí dies ençà, feren que l'enterró y funerals constituissin senyalades manifestacions de dol. Presidien l'enterró, ab la família, el diputat a Corts don Bonaventura Plaia y don Miquel Laporta.

Reiterem a l'apreciable família Coma la expressió del nostre condol y fem votos pera que Deu tingui en son si l'ànima de la difunta.

— Altrera de l'Institut de Cultura y Biblioteca Popular pera la dona agrant la concessió de vuit places a menat de preu y abies de gratuïtes a l'Escola Provincial de Tall, pera les associades.

Y per últim ones comunicacions de la Federació Agrícola Catalana-Balear y de l'Associació Agrícola Catalana de Sant Joan d'Alacant al Cos Provincial, pel que fa en benefici de l'ensenyança agrícola.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— El senyor Prat de la Riba recorda la actuació de don Josep Prat, com oficial, que de secció y secretari de la Diputació, les brillants oposicions que va fer, y com trobant-s'hi perfectament bé va abandonar aits càrrecs com el de catedrati d'aquesta Universitat pera seguir a les ordres del Cos Provincial.

— Comunicuen de Soller que diluns s'inaugurà ab solennitat l'edifici del Banc de Soller. El projecte y les obres han sigut dirigit per l'arquitecte català don Joan Rubió y Bellver. Assistiren totes les personalitats d'aquella població.

— L'alcalde de Roses ha dirigit una circular als diputats a Corts per Catalunya, advocant per la cessió al Municipi de la Ciutadella.

— L'Ajuntament de Roses alega que no és possible desenvolupar la població a causa de la servitut de zona polèmica a que la subjecta l'antiga Ciutadella convertida avuy en mant informe de vetustes runes. Persones aimants del país s'han interessat pera que desaparegués l'obstacle, però llurs esforços s'han es trellat davant de les dificultats que oposen els cosos tècnico-militars. Falta sols que la Diputació catalana presti car a aquesta idea, de gran interès pera la regió.

— Gèneros de punt de llegítima lla natural de Dr. Jaeger, cançons ab doble pit pera evitar pulmones. Demaneu catàlech.

Villa de Paré, Fernando, 32.

VICHY-ETAT

Les millors aigües alcalines Vichy-Hopital (estomach), Vichy-Célestins (ronyons), Vichy Grande-Guille (elge), Inesistibles. Refusis tota imitació.

— Gèneros de punt de llegítima lla natural de Dr. Jaeger, cançons ab doble pit pera evitar pulmones. Demaneu catàlech.

Villa de Paré, Fernando, 32.

— Gèneros de punt de llegítima lla natural de Dr. Jaeger, cançons ab doble pit pera evitar pulmones. Demaneu catàlech.

Villa de Paré, Fernando, 32.

— Gèneros de punt de llegítima lla natural de Dr

